

प्रस्तावना:

राज्यात नैसर्गिक तलाव, तळी, पाझर तलाव, शेततळी, पाठबंधारे तलाव यांचे क्षेत्र 3.0 लाख हेक्टर एवढ्या मोठ्या प्रमाणात आहे. या पैकी काही जलक्षेत्र मत्स्यसंवर्धनाच्या दृष्टीने दुर्लक्षित आहेत. तर उर्वरित जलक्षेत्रातून मिलणारे मत्स्योत्पादन खुपच कमी आहे. अशा दुर्लक्षित जलाशयाचा उपयोग अधुनिक तंत्रज्ञान वापरून मत्स्यसंवर्धन केले तर नक्कीच राज्याच्या मत्स्योत्पादनात मोठ्या प्रमाणात वाढ होऊन ग्रामीण युवकांना रोजगाराच्या संधी उपलब्ध होतील. या उद्देशाने मत्स्य महाविद्यालय, (डॉ. बालासाहेब सावंत कोंकण कृषि विद्यापीठ), शिरगाव, रत्नागिरी येथे तीन दिवशीय “गोड्यापाण्यातील मत्स्यसंवर्धनाचे आधुनिक तंत्रज्ञान” प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित केला आहे.

प्रशिक्षणामध्ये शिकविण्यात येणारे विषय:

1. गोड्यापाण्यातील मत्स्यसंवर्धनाचे आधुनिक तंत्रज्ञान: सद्यस्थिती व वाव
2. प्रमुख माशांचे जीवनचक्र, मत्स्य बीज वाहतुक व ओलख
3. मत्स्यसंवर्धनाचे बायोफ्लॉक तंत्रज्ञान
4. मत्स्यसंवर्धनाचे ऍक्वापोनिक्स तंत्रज्ञान
5. रिसर्क्युलॅटरी ऍक्वाकल्चर सिस्टिम (RAS) तंत्रज्ञान
6. रिसर्क्युलॅटरी ऍक्वाकल्चर सिस्टिम करीता लागणाऱ्या टाक्यांची रचना आणि बांधणी (Culture tank design).
7. बायोफ्लॉक/रास मत्स्य संवर्धन: पाण्याचे व्यवस्थापन
8. बायोफ्लॉक/ रास मत्स्य संवर्धन: खाद्य व्यवस्थापन
9. बंदिस्त शेततळ्यामध्ये नर तिलापियाचे संवर्धन
10. मत्स्य संवर्धन: रोग व व्यवस्थापन
11. पिंजऱ्यातील मत्स्य संवर्धन
12. पिंजऱ्यात मत्स्यबोटूकली बँक
13. क्षारपड जमिनी मध्ये मत्स्य / क्हेनामी संवर्धन
14. गोड्यापाण्यातील मत्स्य संवर्धनासाठी शासनाच्या विविध योजना

प्रशिक्षणामध्ये कोण सहभागी होऊ शकतात:
ग्रामीण युवक, शेतकरी, महाविद्यालयीन विद्यार्थी, शिक्षक आणि शिक्षकेतर वर्ग.

प्रशिक्षण ठिकाण:

मत्स्य महाविद्यालय
शिरगाव, रत्नागिरी-415612

प्रशिक्षण कालावधी

16/07/2019 ते 18/07/2019

प्रशिक्षण शुल्क

रु. 2,000/-मात्र प्रती प्रशिक्षणार्थी
(जेवण आणि राहाण्याचा खर्च वगळून)
प्रशिक्षणार्थीच्या आगाऊ विनंती वरून जेवणाची व राहाण्याची व्यवस्था शुल्क आकारून केली जाईल.

अधिक माहितीसाठी

कार्यक्रम समन्वयक

डॉ. बी. आर. चव्हाण

प्राध्यापक, मत्स्यसंवर्धन विभाग

मत्स्य महाविद्यालय, शिरगाव, रत्नागिरी

ई-मेल: brc15672@gmail.com, मो.: 7387326984;

8847756011

डॉ. एस. डी. नाईक

विभाग प्रमुख, मत्स्यसंवर्धन विभाग

मत्स्य महाविद्यालय, शिरगाव, रत्नागिरी

ई-मेल: naiksdn2003@yahoo.co.in मो.: 8275454821

डॉ. हुकुम सिंग धाकर

सहयोगी अधिष्ठाता

मत्स्य महाविद्यालय, शिरगाव, रत्नागिरी

ई-मेल: cofrtn@gmail.com फो. क्र.: 92352-232241

डॉ. संजय भावे

विस्तार शिक्षण संचालक,

डॉ. बालासाहेब सावंत कोंकण कृषि विद्यापीठ, दापोली

ई-मेल: debskkv@gmail.com फो.: 0२३५८-२८४३९३

डॉ. बालासाहेब सावंत कोंकण कृषि
विद्यापीठ, दापोली

अंतर्गत

मत्स्य महाविद्यालय, रत्नागिरी

येथे

“गोड्यापाण्यातील मत्स्यसंवर्धन

आधुनिक तंत्रज्ञान”

प्रशिक्षण कार्यक्रम

16/07/2019 ते 18/07/2019

मत्स्य महाविद्यालय

(डॉ. बालासाहेब सावंत कोंकण कृषि विद्यापीठ)

शिरगाव, रत्नागिरी-415612